

Харківська обласна рада
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Державне управління охорони навколишнього природного середовища
у Харківській області

**ЧЕРВОНА КНИГА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Тваринний світ**

Харків — 2013

ВЕДМЕДИЦЯ ЧОРНА*Epatolmis caesarea* (Goeze, 1781)**Медведица чёрная**

Клас Комахи — Insecta
Ряд Лускокрилі — Lepidoptera
Родина Ведмедиці — Arctiidae

Природоохоронний статус

Рідкісний вид з низькою чисельністю.

Морфологічна характеристика

Розмах крил 32–36 мм. Передні, задні крила та тіло однокольорові буро-чорні, на задніх крилах біла черевця — по одній жовтій плямі. Тіло відносно товсте та коротке, з опушенням волосками чорного кольору, черевце жовте, зверху — ряд чорних крапок. Статевий диморфізм майже невиразний — вусики самців коротко-гребінчасті, у самиць — щетинкоподібні. *E. luctifera* Esper, 1784 є молодшим синонімом цього виду.

Ареал виду та його поширення у регіоні

Ареал виду охоплює Палеарктику — Центральну, Південну та Східну Європу (за виключенням північних районів), Закавказзя, Малу Азію, Західний та Південний Сибір, Алтай, Забайкалля, Приморський край, Приамур'я, Південно-Східний Китай та Японію. В Україні поширений у східних областях, але досить розсіяно.

Чисельність

Чисельність у місцях існування на стабільно низькому рівні, трапляються поодинокі особини, хоча у деяких інших місцях сусідніх областей (наприклад, район Краматорська у Донецькій області) чисельність виду дещо вища.

Місця перебування

Мешкає у добре прогрітих сонцем трав'янистих біотопах, часто на пагорбах південної експозиції, вапнякових ділянках тощо.

Особливості біології

Літ метеликів з травня до червня, у сприятливі роки вид може утворювати другу (часткову) генерацію у липні-серпні. Метелики активні у сутінках та у перші години ночі, добре летять на світло. Хоботок у імаго недорозвинений, метелики не живляться. Самиця відкладає до 150 яєць на кормові рослини. Гусінь живиться на різноманітних трав'янистих рослинах — зірочнику (*Stellaria*), вероніці (*Veronica*), подорожнику (*Plantago*), нечуйвітрі (*Hieracium*), підмареннику (*Galium*) та ін. Заллялюється у нещільному коконі на поверхні ґрунту поміж залишків рослин. Лялечка зимує.

Основні чинники зниження чисельності

Деградація або знищення трав'янистих біотопів у місцях існування виду через надмірний випас худоби, випалювання та викошування трави, розорювання цілинних степових ділянок.

Заходи охорони

Як компонент біоценозу пасивно охороняється у заповідниках Луганської області. Необхідним є збереження місць перебування виду — лучних та степових ділянок із природною рослинністю. Необхідно також з'ясувати нові можливі місця перебування виду у межах області, зокрема у східних та південно-східних районах.

Джерела інформації

Ламперт, 1913; Свиридов, 2007; Дронов О. (2012, особисті спостереження).

Автор: О. В. Дронов
Фото: © Ю. О. Гугля